

Posicionament del Govern de Catalunya
sobre la proposta de Marc Financer Pluriennal 2021-2027

Un dels temes que marca l'agenda de la Unió Europea en aquests moments -i probablement fins ben entrat l'any 2020- és el debat sobre quin ha de ser el seu pressupost a llarg termini o, el que és el mateix: el debat sobre el Marc Financer Pluriennal (MFP) per al període 2021-2027.

El Marc Financer Pluriennal tradueix les prioritats polítiques de la Unió en termes financers per a un període determinat, en aquest cas, per als anys 2021 al 2027, i estableix els imports màxims de despesa comunitària per a cadascuna d'aquestes prioritats. També inclou les fonts d'ingressos o recursos propis de la UE.

El mes de maig de 2018 la Comissió Europea va presentar la proposta pel nou Marc Financer Pluriennal 2021-2027. Ara correspon als estats membres negociar i aprovar-lo per part del Consell, un cop el Parlament Europeu hagi donat el seu consentiment.

En aquest context, i perquè aquestes són també qüestions prioritàries per a nosaltres, des de Catalunya volem contribuir al debat sobre el proper Marc Financer Pluriennal (2021-2027), en un moment en què la Unió Europea continua havent de fer front a grans reptes, no només per la sortida del Regne Unit, sinó també pel canvi climàtic, l'envelliment de la població, l'increment de les desigualtats socials, la societat del coneixement, l'augment del populisme o el fals debat sobre l'augment de la immigració.

Des del Govern de la Generalitat de Catalunya **fem el posicionament i les propostes següents:**

Aspectes generals

- i. Considerem apropiada la proposta de creació de nous recursos propis, tot i que podria ser més ambiciosa.
- ii. Valorem molt positivament la proposta de reduir el nombre de programes o instruments de finançament, simplificant-los o agrupant-los per àmbits temàtics. Aquesta mesura facilita la transparència dels resultats. També implica unes polítiques més integrades i transversals per fer front als reptes de la nostra societat.
- iii. Voldríem una major consideració al principi de subsidiarietat i al paper de les entitats sub-estats en la gestió dels diferents fons o programes de finançament europeu. Des de Catalunya defensem i exigim a la UE que situï la gestió d'aquests programes de finançament de la manera més propera a la ciutadania, d'acord amb les competències legalment atribuïdes a cada nivell d'administració, i deixi clar quin és el paper de les regions i el dels municipis.

- iv. Considerem cabdal que el pressupost per al període 2021-2027 dediqui una especial atenció a la transformació de les institucions democràtiques i a l'enfortiment d'una democràcia saludable que faci front al populisme, al feixisme que entra de forma rampant a les institucions europees, a l'euro escepticisme creixent i, en definitiva, a la desafecció total per tot allò que té a veure amb la política i amb la construcció de projectes col·lectius.
- v. Donem suport a la creació d'un nou mecanisme de protecció del pressupost de la Unió en cas de deficiències generalitzades de l'estat de dret als estats membres de la UE. Considerem essencial la creació d'un mecanisme d'aquest tipus, que garanteixi el respecte a l'estat de dret i als drets fonamentals per a tota la ciutadania de la UE, d'acord amb l'article 2 del Tractat de la UE, i que protegeixi el pressupost de la UE en suport a totes les polítiques i als seus beneficiaris, especialment quan impliquen l'ús de fons de la UE.

Aspectes Específics

- vi. Refermem el nostre compromís amb els objectius de cohesió social, econòmica i territorial reconeguts als tractats de la UE i considerem que els fons de la política de cohesió s'han de dedicar a aquests objectius. Exigim assumir el rol d'autoritat de gestió de tots els fons per al període 2021-2027 i la plena participació en les negociacions i decisions en el marc del Semestre Europeu, d'acord amb el principi de subsidiarietat. Amb vistes a l'efectivitat de les inversions, demanem que s'augmenti la taxa de cofinançament de la UE per a tots els fons als nivells del període 2014-2020, que es flexibilitzi la concentració temàtica entre les diferents prioritats per a cada regió i que s'elimini la possibilitat de concentració temàtica a àmbit estatal, pel seu efecte recentralitzador. Valorem positivament l'esforç de simplificació administrativa i la introducció de mecanismes per a reaccionar ràpidament a reptes socials imprevistos, així com la introducció d'indicadors socials, a més del PIB, en la determinació del finançament dels programes. Ens oposem a la condicionalitat macroeconòmica i proposem mantenir la regla de l'N+3 del període actual (en front de l'N+2 proposat per al període 2021-2027).
- vii. Destaquem el valor afegit europeu dels programes de cooperació territorial europea, raó per la qual sol·licitem el manteniment del pressupost i garantir la continuïtat dels diferents programes existents en el període 2014-2020.

En aquest marc ens felicitem de l'objectiu de la Comissió Europea de millorar l'eficiència i les sinergies entre els fons europeus i demanem que els diferents fons puguin complementar-se, però sense posar cap sostre al cofinançament als diversos fons europeus.

Demanem a la Comissió Europea que tingui més en compte els territoris transfronterers situats en zones de handicap natural i els doti amb més fons. En aquest sentit, donem suport a la proposta de la Comissió Europea de posar en

marxa un mecanisme per tal de resoldre els obstacle administratius i legals en un context transfronterer.

Defensem també la continuïtat en la dotació dels programes de cooperació transfronterera marítima, i requerim que la proposta de reglament inclogui una distinció clara entre la cooperació transfronterera marítima interna i l'externa, tal com està articulat per a la cooperació transfronterera terrestre.

- viii. Apostem per una Política Agrícola Comuna (PAC) modernitzada i construïda al voltant dels dos pilars: pagaments directes als agricultors/es i finançament del desenvolupament rural. Aplaudim que es creïn sinergies amb el programa *Horizon Europe* per donar suport a la recerca i la innovació en alimentació, agricultura, desenvolupament rural i bioeconomia. No obstant això, la nova PAC proposada no es pot assolir retallant els recursos ni del primer pilar ni del segon pilar i augmentant les taxes nacionals de cofinançament, donats els objectius que els dos pilars persegueixen. La dotació pressupostària per aquesta política que actualment fa la Comissió Europea no només limitarà el suport als agricultors/es, sinó que també posarà fre a la viabilitat de les explotacions agràries, limitarà el desenvolupament de la resiliència del sector i el desenvolupament de la seva competitivitat, i limitarà la gestió sostenible del territori. La reducció de fons del segon pilar (a càrrec de les regions o els estats membres) crearà una situació de desigualtat entre aquells estats membres que hi destinin més recursos i aquells que no. Per això, es desitja que el volum de fons destinats al nou període per al segon pilar de la PAC tingui en compte el nivell d'execució dels períodes anteriors i la recuperació íntegra de l'injust repartiment efectuat l'any 2006 per al període 2007-2014. Així mateix, exigim que es mantingui el rol de les regions a l'hora de definir els plans estratègics, i demanem la regionalització dels dos pilars de la PAC per tal d'assolir una coherència en les polítiques i la màxima eficiència dels recursos públics.
- ix. Som un país costaner i, en conseqüència, volem una participació més activa en el Fons Europeu Marítim i de la Pesca (FEMP) i que el major suport que el FEMP vol donar a l'economia blava no signifiqui la reducció dels recursos destinats a l'activitat pesquera i al suport a aquesta activitat.
- x. Valorem molt positivament que el programa LIFE esdevingui un recurs de finançament singular i integral d'accions per al medi ambient, el clima i les energies netes per mitigar el canvi climàtic. Compartim la necessitat d'ampliar la dimensió ambiental en els programes de despesa de la UE per dedicar almenys el 25% d'aquesta despesa a objectius en matèria de clima. Reclamem una revisió de la governança actual del programa LIFE, de manera que les entitats sub-estatals formin part de la xarxa de punts de contacte del programa.
- xi. Les entitats amb seu a Catalunya són líders en la captació de fons provinents del programa *Horizon 2020*, l'instrument insígnia del finançament de la recerca i la innovació a la UE. L'augment de l'assignació pressupostària en el nou instrument *Horitzó Europa* és molt positiva, però és necessari que s'introdueixin mecanismes per simplificar i dotar de més coherència les diferents iniciatives, que s'assegurin eines de suport i foment a la participació de les pimes i que es

faciliti la col·laboració publico-privada. També que s'incrementi el pressupost destinat a la recerca en l'àmbit de les ciències socials i humanistes.

- xii. Coincidim en la necessitat de crear el programa *Digital Europe* i dotar-lo de recursos suficients per donar suport a la transformació digital de la societat i l'economia europees i catalanes. S'han d'establir sinergies entre aquest nou programa, *Digital Europe*, i el Mecanisme Connectar Europa per finançar infraestructures de connectivitat digital.
- xiii. El proper Marc Financer Pluriennal ha de dedicar els recursos necessaris per a fer efectius els principis d'igualtat d'oportunitats, en especial la igualtat efectiva entre dones i homes, accés al mercat laboral, condicions laborals justes i una protecció social adequada i sostenible reconeguts al Pilar Europeu de Drets Socials. Les polítiques i els instruments de la UE en aquest àmbit han de respectar els objectius de millora de la cohesió social reconeguts als tractats. Aquests objectius no es poden veure qüestionats per la necessitat de reformes estructurals als estats membres i s'han de desplegar en ple respecte del principi de subsidiarietat. La millora de la cohesió social ha de ser l'eix vertebrador que inspire les actuacions de tots els nivells d'administració. Ha d'incloure la participació directa dels interlocutors socials actuants a nivell territorial, la millora de la resiliència i convergència econòmica i social, la lluita contra la pobresa i les desigualtats socials, la protecció a la infància i el suport al jovent, els sistemes i les polítiques de salut, la inversió en educació i formació en habilitats (especialment digitals) per adaptar-se a les necessitats actuals i futures de l'economia, el suport a la innovació social, la promoció de l'ocupació per mitjà d'intervencions actives que permetin la integració o reinserció laboral dels col·lectius més vulnerables, com ara les persones amb discapacitat, així com l'atenció a la situació i integració de les persones migrants al mercat de treball.
- xiv. Valorem molt positivament la contribució del programa Erasmus a forjar els valors europeus i reclamem la plena participació directa en la seva governança per part de les entitats sub-estatals que tenen competència al respecte, com és el cas de Catalunya.
- xv. Respecte al Fons d'Asil i Migració, proposem que posi l'accent en la convivència, diversitat i interculturalitat, i no exclusivament en el control de fluxos en frontera. Demanem que el repartiment dels fons a nivell estatal inclogui els nivells subestatals que tenen competència directa en primera acollida i en polítiques d'integració, especialment de joves i adolescents (educació, ocupació, salut, serveis socials).
- xvi. En l'àmbit de seguretat, la Unió defensa que per tal de prevenir i combatre les amenaces, la coordinació i col·laboració transnacional són imprescindibles entre autoritats policials, judicials i altres autoritats competents, mitjançant l'intercanvi d'informació, investigacions conjuntes, tecnologia interoperable i avaluacions de riscos comuns. Per tal de facilitar aquest objectiu, és essencial que en el nou període 2021–2027 el reglament del Fons de Seguretat Interior (ISF) especifiqui que la part del fons gestionada pels estats membres ha d'anar destinada tant a autoritats nacionals com regionals que tinguin competència directa en seguretat

pública i actuïn com a autoritat policial, per tal d'evitar l'exclusió de les entitats sub-estamentals com a beneficiàries.

- xvii. La cultura és un element nuclear d'Europa. Creiem que la UE ha de seguir donant suport a aquelles iniciatives que promoguin la cultura i els valors europeus. Aplaudim que se segueixi afavorint la promoció del cinema europeu i els sectors creatius i audiovisuals en general.
- xviii. Valorem positivament la creació del nou Fons de Justícia, Drets i Valors, així com l'increment de dotació i la simplificació dels mecanismes d'accés a aquest finançament a fi i efecte de reforçar l'exercici de competències i la creació d'oportunitats per al compromís i la participació democràtica en la política i la societat civil.
- xix. Reclamem una major atenció a les pimes en tots els programes de finançament europeu. La voluntat d'aplegar sota un únic paraigua -com en el nou Programa sobre el Mercat Únic- diverses actuacions que s'han anat finançant de manera separada per altres fons europeus és un bon enfocament. No obstant això, reclamem per a l'eficàcia del propi programa que es defineixin eines realment eficients perquè empreses i consumidors/es puguin aprofitar millor el potencial del mercat únic amb un especial èmfasi en l'àmbit del turisme.
- xx. Convidem a què la proposta de Marc Financer Pluriennal per al període 2021-2027 consideri finançament específic per al sector turístic, i plantejem a la UE que continuï considerant-lo com a sector clau, tant per al creixement i creació de llocs de treball, com per a la transició cap a una economia de baix carboni.
- xxi. Demanem a la Unió que intensifiqui les inversions en les infraestructures d'alt rendiment en transport, energia i sector digital. Així mateix, el corredor mediterrani ferroviari és una prioritat per al nostre país, i volem que sigui una realitat ara, que beneficiï a tot el flux mediterrani. Coincidim en què cal finançar el desplegament dels sistemes europeus de gestió del trànsit pel transport aeri i ferroviari, i ajudar a la transició de la UE cap a una mobilitat connectada, sostenible, inclusiva i segura. També cal contribuir a la descarbonització del transport, a partir de la creació d'una xarxa europea d'infraestructures de càrrega i de combustibles alternatius o prioritzant els modes de transport respectuosos amb el medi ambient. Coincidim en la necessitat de completar les seccions prioritàries de les xarxes d'energia essencials per al mercat interior, especialment fomentant la cooperació en projectes d'energies netes i renovables que tinguin una dimensió transfronterera.

Pel que fa al sector digital, coincidim en què són prioritaris el desplegament de xarxes digitals de molt alta capacitat i les infraestructures comunes de comunicació electrònica.
- xxii. En l'àmbit de la Unió Econòmica i Monetària, proposem que el "Programa de Suport a les Reformes" no quedi a discreció només dels Estats. Demanem que les entitats sub-estamentals participin de la governança d'aquest instrument en funció de les competències que legalment tenen atribuïdes.

- xxiii. Lloem els esforços per concentrar en un únic instrument financer, InvestEU, totalment integrat, tots els mecanismes de suport a les inversions estratègiques alternatives a les subvencions. Demanem, tanmateix, una simplificació d'aquest instrument que permeti assolir els objectius pel qual va ser creat.
- xxiv. Finalment, compartim la proposta d'augmentar la dotació per a l'Instrument de Veïnatge, Desenvolupament i Cooperació Internacional, juntament amb la fusió dels fons d'acció exterior en un únic instrument, per tal de proporcionar una millor coherència, aprofitar l'eficàcia de la cooperació al desenvolupament, sobretot de països emissors de migrants, simplificar processos i utilitzar economies d'escala, en compliment dels objectius globals de desenvolupament sostenible. Aquest nou enfocament també permet una major flexibilitat per reforçar la capacitat de resposta ràpida en cas de crisi i per fer front als reptes i prioritats urgents. Reafirmem la necessitat de "territorialitzar" i augmentar la participació de les autoritats locals i regionals en la Política Europea de Veïnatge (PEV).

Encomiem la UE que, per mitjà d'un finançament més eficaç, contribueixi a abordar reptes mundials no resolts en els camps dels drets humans, la democràcia, les organitzacions de la societat civil, el desenvolupament sostenible, la prevenció de conflictes, l'estabilitat i la pau o una resposta ràpida a situacions de crisi, sense deixar de donar suport a les polítiques de cohesió econòmica, social i territorial, de la PAC i el FEMP, que segueixen essent claus en el projecte europeu en l'actualitat. Aquest suport s'ha d'explicitar recuperant els nivells de participació en el Marc Financer Plurianual que aquestes polítiques havien tingut en períodes anteriors. Per tant, cal un millor finançament i més recursos per poder fer front als reptes actuals i als nous reptes als que s'haurà de fer front en els propers anys.

Març 2019